

**UCHWAŁA NR 73/XIV/2016
RADY GMINY STAROŻREBY**

z dnia 26 stycznia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Starożreby na lata
2016-2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 1515 z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.) Rada Gminy w Starożrebach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji na lata 2016 – 2018 Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Starożreby, stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Starożreby.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Skierski

GMINNY PROGRAM WSPERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY STAROŹREBY NA LATA 2016-2018

Rozdział I Wprowadzenie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. (tj, Dz.U. z 2015 r. , poz 332 ze zm.) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej.

Podstawą opracowania gminnego programu wspierania rodziny jest art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (tj, Dz.U. z 2015 r. , poz. 332 ze zm.) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą, głównym celem jest dobro dzieci postrzegane jako zapewnienie możliwości wsparcia, w szczególności ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego oraz we wszystkich wymiarach jej społecznego funkcjonowania, niezależnie od sytuacji materialnej, posiadanych zasobów czy trudności co stanowi priorytet polityki społecznej gminy Staroźreby.

Aby pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz ochronie dzieci była skuteczna, niezbędna jest współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Na podstawie ustawy należy uwzględnić podmiotowość dziecka do :

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
- 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Zgodnie z zapisami ustawy zadania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należą do zadań własnych gminy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

- oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- 4) finansowanie:
- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Podmiotem realizującym na poziomie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starożrebach, gdzie podstawowym zadaniem jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokajaniem potrzeb osób i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej, usługowej i instytucjonalnej.

Pomoc powinna koncentrować się na wspieraniu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

Rozdział II

Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Starożreby

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starożrebach, Urzędu Gminy w Starożrebach, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku.

System pomocy społecznej w 2015 roku obejmował wsparciem **461** rodziny, w których przebywało **867** osoby. Gminę Starożreby według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku zamieszkiwało **7 399** osoby.

Z dokonanej analizy wynika, że blisko **12 %** mieszkańców gminy zostało objętych pomocą społeczną.

W 2015 roku głównym powodem przyznawania świadczeń było ubóstwo. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność.

Tabela poniżej przedstawia strukturę powodów przyznawania pomocy społecznej, które określone są w ustawie o pomocy społecznej.

Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą – wobec tego nie sumują się.

Tabela Nr 1 – Powody przyznawania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	230	734
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	55	305
W tym: Wielodzietność	48	283
Bezrobocie	174	523
Niepełnosprawność	69	183
Długotrwała lub ciężka choroba	92	227
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	31	92
W tym: Rodziny niepełne	30	89
Rodziny wielodzietne	2	6
Przemoc w rodzinie	0	0
Alkoholizm	7	15
Narkomania	0	0
Trudności przystosowania się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2

Tabela Nr 2 – Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
RODZINY OGÓŁEM :	354	1 097
o liczbie osób :	98	98
1		
2	60	120
3	61	183
4	64	256
5	31	155
6 i więcej	40	285
W tym (w rodzinach ogółem) <i>Rodziny z dziećmi ogółem</i>	156	661
o liczbie dzieci	51	153
1		
2	61	248
3	24	123
4	11	66
5	6	44
6	1	8
7 i więcej	2	19
<i>Rodziny niepełne ogółem</i>	41	147

o liczbie dzieci:		
1	19	47
2	14	50
3	3	16
4 i więcej	5	34
<i>Rodziny emerytów i rencistów ogółem</i>	47	84
o liczbie osób:		
1	24	24
2	15	30
3	5	15
4 i więcej	3	15

Według oceny sytuacji rodzin bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych zdiagnozowano w **31** środowiskach, przy zapewnieniu wsparcia pracowników socjalnych, asystentów rodziny jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój i w znacznym stopniu daje szanse na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę, a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

1. **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
2. **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
3. **50 %** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku (wg stanu na dzień 31.12.2015 r.) wynika, że z terenu gminy Staroźreby liczba dzieci w rodzinach zastępczych wynosi 11 dzieci, w tym:

- w spokrewnionych rodzinach zastępczych 6 dzieci
- w niezawodowych rodzinach zastępczych 0 dzieci
- w zawodowych rodzinach zastępczych 1 dziecko
- w Rodzinnym Domu Dziecka 1 dziecko

Na dzień 31.12.2015 r. z terenu gminy Staroźreby 3 dzieci przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Rozdział III

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 będzie służył na rzecz gminnej polityki społecznej, który przyczyni się do wsparcia rodzin w wykonywaniu podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych , czy kompensacji deficytów dzieci i młodzieży poprzez działania profilaktyczne, reintegracyjne i socjalizacyjne wobec rodzin z trudnościami w spełnianiu swoich funkcji.

Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w gminie Staroźreby :

- | | |
|--|--|
| 1. Urząd Gminy ul. Płocka 18, Staroźreby | <ul style="list-style-type: none"> - dowóz dzieci niepełnosprawnych, - punkt konsultacyjny |
| 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Płocka 18, Staroźreby | <ul style="list-style-type: none"> - praca socjalna - pomoc finansowa rzeczowa , - dożywianie dzieci w szkołach, ośrodkach szkolno-wychowawczych, - aktywizacja społeczno- zawodowa , - współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą w rodzinie - współpraca z asystentem rodziny - karta dużej rodziny |
| 3. Zespół Interdyscyplinarny
Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Przemocy
w rodzinie | <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy |
| 4. Placówki Oświatowe: | <ul style="list-style-type: none"> - działalność edukacyjno- wychowawcza, - wsparcie pedagogiczne , psychologiczne dla rodziców i dzieci, - realizacja programów edukacyjnych |
| 1) Szkoła Podstawowa w Staroźrebach | |
| 2) Szkoła Podstawowa w Nowej Górze | |
| 3) Szkoła Podstawowa w Przeciszewie | |
| 4) Szkoła Podstawowa w Smardzewie | |
| 5) Gimnazjum w Staroźrebach | |
| 6) Gimnazjum w Nowej Górze | |
| 7) Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Staroźrebach | |

Rozdział IV

Cele i zadania programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

1. Cel, o którym mowa osiągnąć będzie w szczególności poprzez:

1) Wspieranie rodziny:

- a) diagnozowanie środowisk rodzinnych, systematyczne rozpoznawanie i analizowanie problemów występujących w rodzinie:
 - ochrony i opieki zdrowotnej,
 - realizacja potrzeb materialnych,
 - nauki i wykształcenia,

- realizacja potrzeb kulturalnych,
 - wdrażanie do życia społecznego i środowiskowego,
 - wychowania etycznego i estetycznego,
 - b) wspieranie możliwości rozwojowych rodziny,
 - c) wspieranie funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
 - d) wspieranie rodzin zagrożonych (w trudnej sytuacji, w kryzysie).
- 2) Specjalistyczny system wspierania rodzin.
- 3) Współpraca z instytucjami, placówkami oświatowymi i organizacjami zajmującymi się rozwojem rodziny. Realizacja programu ma przyczynić się do profilaktyki dla rodzin w trudnej sytuacji w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, na skutek deprywacji potrzeb w związku z sytuacją społeczno-wychowawczą i psycho-fizyczną dzieci w środowisku rodzinnym.
- 4) Cele szczegółowe: Aby móc zrealizować cel główny programu określone zostały cele szczegółowe:
- działania zmierzające do wzmacniania systemu norm i wartości procesu wychowawczego gwarantujących prawidłowy rozwój dziecka w rodzinie,
 - pomoc rodzicom w przystosowaniu się do życia społecznego poprzez indywidualną pracę z rodziną,
 - wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych do dzieci i ich rodziców służących rozwojowi rodziny,
 - współpraca z Asystentem Rodziny, pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, policjantami w celu podjęcia wspólnych działań profilaktycznych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo – wychowawczym.
 - inicjowanie i inspirowanie społeczności lokalnej do solidaryzacji działań.
- 5) Profesjonalna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych w tym:
- interwencja kryzysowa w rodzinie,
 - organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo,
 - pomoc w nauce.
- 6) Profilaktyka:
- udział i propagowanie form aktywności społecznej osób wymagających pomocy i wsparcia,
 - udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
- 7) Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach przy współudziale:
- szkół, przedszkoli,

Rozdział V

Przewidywane efekty realizacji Programu

Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i rodzin oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dzieci i rodzin przy jednoczesnym zwiększeniu liczby i rodzaju specjalistycznych form wsparcia.

Rozdział VI

Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urzędem Gminy w Staroźrebach
2. Zespołem Interdyscyplinarnym
3. Policją
4. Placówkami oświatowymi i kulturalnymi
5. Zakładami ochrony zdrowia
6. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

7. Organizacjami pozarządowymi

Rozdział VII Finansowanie Programu

Program będzie finansowany : ze środków własnych pochodzących z budżetu gminy Staroźreby i z budżetu państwa.

Przewiduje się również aplikowanie o środki ze źródeł zewnętrznych takich jak Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej czy inne projekty skierowane na wsparcie dziecka i rodziny.

Rozdział VIII Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach . Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach, co roku przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji programu łącznie ze sprawozdaniem działalności ośrodka.